

สรุปเปรียบเทียบและหลักเกณฑ์การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ

โดยปกติในวโรกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาประจำปีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จะมีการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลต่าง ๆ ที่ถือสัญชาติไทย ซึ่งได้ประกอบคุณงามความดี เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน เพื่อเป็นเกียรติและส่งเสริมการกระทำความดีความชอบนั้น ๆ ให้เป็นตัวอย่างที่ดีสืบไป และถือว่าเป็นการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ประจำปี สำหรับผู้กระทำความดีความชอบอื่น ๆ ได้แก่ ผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์ยิ่งที่เป็นชาวต่างประเทศ หรือที่วายชนม์แล้ว จะเสนอขอพระราชทานตามผลการกระทำความดีความชอบ โดยไม่นำรวมไว้ขอเสนอขอ พร้อมกับการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี

1. ชนิดของเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ส่วนราชการเสนอขอพระราชทานให้แก่บุคคลต่าง ๆ เป็นประจำปี ในวโรกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ประกอบด้วย

- 1.1 เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
- 1.2 เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
- 1.3 เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
- 1.4 เหรียญจักรพรรดิมาลา

2. ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2.1 เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

2.1.1 ข้าราชการ

- 1) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. 2536
- 2) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2552 โดยชั้นตราที่เสนอขอพระราชทานให้เป็นไปตาม**บัญชี 41**

2.1.2 ลูกจ้างประจำ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. 2536 โดยชั้นตราที่เสนอขอพระราชทานให้เป็นไปตาม**บัญชี 15**

2.1.3 พนักงานราชการ

ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ 33 เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. 2536 โดยชั้นตราที่เสนอขอพระราชทานให้เป็นไปตาม**บัญชี 32**

2.2 เหรียญจักรพรรดิมาลา

พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พ.ศ. 2484

3. หลักเกณฑ์ทั่วไป

3.1 ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลใด ให้พิจารณาโดยรอบคอบว่า บุคคลนั้นได้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชนจนถึงขนาดควรได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โดยมีใช้พิจารณาแต่เพียงตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ หรือครบกำหนดระยะเวลาที่จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้เท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้บุคคลที่ได้รับพระราชทานรู้สึกภาคภูมิใจในเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานอย่างแท้จริง และเพื่อให้เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายเชิดชูเกียรติอย่างสูงด้วยการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใด ชั้นตราใด แก่บุคคลใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

3.2 นอกจากจะพิจารณาคคุณสมบัติของผู้ที่จะเสนอขอพระราชทานตามข้อ 1 แล้ว บุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จะต้องมียคุณสมบัติดังต่อไปนี้ด้วย คือ

3.2.1 มีสัญชาติไทย

3.2.2 เป็นผู้ประพฤติดีและปฏิบัติงานราชการ หรือปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนด้วยความอุตสาหะ ซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่อย่างดียิ่ง

3.2.3 เป็นผู้ไม่เคยมีพระบรมราชานุญาต ให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือต้องรับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

3.3 การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จะเสนอขอปิดกั้นมิได้ เว้นแต่ กรณี ดังนี้

3.3.1 เป็นการขอพระราชทานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบฯ ต่างบัญชีกัน

3.3.2 ระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ไว้เป็นการเฉพาะว่าให้ขอพระราชทานได้ทุกปี

3.3.3 เป็นการขอพระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบดีเด่น กล่าวคือ ปฏิบัติหน้าที่ฝ้ออันตราย หรือปฏิบัติงานนอกเหนือหน้าที่เพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นงานสำคัญยิ่ง และเป็นผลดีแก่ราชการหรือสาธารณชน หรือคิดค้นสิ่งหรือวิธีการอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ประเทศชาติได้เป็นผลสำเร็จ โดยให้ระบุนุความดีความชอบให้เห็นเด่นชัดว่า ได้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์ยิ่งประการใด เมื่อใด และได้ผลดีอย่างไร

3.4 เสนอข้ามชั้นตรามิได้ ยกเว้น การขอพระราชทานเป็นกรณีพิเศษที่มีความดีความชอบดีเด่นตามข้อ 3 (3)

3.5 หากข้าราชการหรือลูกจ้างประจำ ถูกลงโทษทางวินัยในปีใด ให้เพิ่มกำหนดระยะเวลาการขอพระราชทานอีก 1 ปี ยกเว้น โทษภาคทัณฑ์

3.6 ในกรณีที่ข้าราชการ ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ ต้องพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่เพราะเกษียณอายุ ในปีใด ให้มีสิทธิได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ในปีที่พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่นั้นด้วย

3.7 การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้เริ่มจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกสลั่บกัน โดยเลื่อนชั้นตราตามลำดับจากชั้นล่างสุดจนถึงชั้นสูงสุดตามลำดับ ดังนี้

(1)	ชั้นที่ 7	เหรียญเงินมงกุฎไทย	ร.ง.ม.
(2)	ชั้นที่ 7	เหรียญเงินช้างเผือก	ร.ง.ช.
(3)	ชั้นที่ 6	เหรียญทองมงกุฎไทย	ร.ท.ม.
(4)	ชั้นที่ 6	เหรียญทองช้างเผือก	ร.ท.ช.
(5)	ชั้นที่ 5	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย	บ.ม.
(6)	ชั้นที่ 5	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก	บ.ช.
(7)	ชั้นที่ 4	จักรถาภรณ์มงกุฎไทย	จ.ม.
(8)	ชั้นที่ 4	จักรถาภรณ์ช้างเผือก	จ.ช.
(9)	ชั้นที่ 3	ตรีตาภรณ์มงกุฎไทย	ต.ม.
(10)	ชั้นที่ 3	ตรีตาภรณ์ช้างเผือก	ต.ช.
(11)	ชั้นที่ 2	ทวิติยาภรณ์มงกุฎไทย	ท.ม.
(12)	ชั้นที่ 2	ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก	ท.ช.
(13)	ชั้นที่ 1	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย	ป.ม.
(14)	ชั้นที่ 1	ประถมาภรณ์ช้างเผือก	ป.ช.
(15)	ชั้นสูงสุด	มหาวชิรมงกุฎ	ม.ว.ม.
(16)	ชั้นสูงสุด	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก	ม.ป.ช.

4. หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

4.1 ข้าราชการ (บัญชี 41)

ลำดับ	ระดับตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา
		เริ่มต้น ขอ	เลื่อนได้ ถึง	
ประเภททั่วไป				
1	ระดับปฏิบัติงาน	บ.ม.	จ.ช.	1. เริ่มขอ บ.ม. 2. ขอ บ.ช. - ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับชำนาญงาน - ดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปีบริบูรณ์ 3. ขอ จ.ม. - ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับชำนาญงาน 4. ขอ จ.ช. - ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับชำนาญงาน - ดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปีบริบูรณ์ หมายเหตุ 1) เงินเดือนขั้นต่ำระดับชำนาญงาน (10,190 บาท) 2) เงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูง ต้องได้รับภายในวันที่ 29 เม.ย. ของปีที่ขอ 3) ให้นำระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเดิม ก่อนการปรับเปลี่ยนตำแหน่ง ตาม พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน 2551 4) การนำระยะเวลาการดำรงตำแหน่งต้องครบบริบูรณ์ ภายใน วันที่ 29 เม.ย. ของปีที่ขอ

ลำดับ	ระดับตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา
2	ระดับชำนาญงาน	ต.ม.	ต.ช.	1. เริ่มขอ ต.ม. 2. ขอ ต.ช. - ดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ หมายเหตุ 1) ให้นำระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเดิม ก่อนการปรับเปลี่ยนตำแหน่งตาม พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน 2551 2) การนำระยะเวลาการดำรงตำแหน่งต้องครบบริบูรณ์ ภายในวันที่ 29 เม.ย. ของปีที่ขอ
3	ระดับอาวุโส	ท.ม.	ท.ช.	1. เริ่มขอ ท.ม. 2. ขอ ท.ช. - ดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ หมายเหตุ 1) ให้นำระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเดิม ก่อนการปรับเปลี่ยนตำแหน่งตาม พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน 2551 2) การนำระยะเวลาการดำรงตำแหน่งต้องครบบริบูรณ์ ภายในวันที่ 29 เม.ย. ของปีที่ขอ
4	ระดับทักษะพิเศษ	-	ม.ว.ม.	1. ขอ ป.ม. - ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ 2. ขอ ป.ช. - ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ 3. ขอ ม.ว.ม. - ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ 4. กรณีเกษียณอายุราชการ - ขอสูงขึ้นได้อีก 1 ขั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. หมายเหตุ การนำระยะเวลาต้องครบบริบูรณ์ภายในวันที่ 27 ก.ค. ของปีที่ขอ
ประเภทวิชาการ				
5	ระดับปฏิบัติการ	ต.ม.	-	
6	ระดับชำนาญการ	ต.ช.	ท.ช.	1. เริ่มขอ ต.ช. 2. ขอ ท.ม. - ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับชำนาญการพิเศษ 3. ขอ ท.ช. - ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับชำนาญการพิเศษ มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี หมายเหตุ 1) เงินเดือนขั้นต่ำระดับชำนาญการพิเศษ (22,140 บาท) 2) เงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูง ต้องได้รับภายในวันที่ 29 เม.ย. ของปีที่ขอ 3) ต้องได้รับเงินเดือนขั้นต่ำของระดับชำนาญการพิเศษ ครบ 5 ปีบริบูรณ์ ภายในวันที่ 29 เม.ย. ของปีที่ขอ

ลำดับ	ระดับตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา
7	ระดับชำนาญการพิเศษ	ท.ช.	ป.ม.	1. เริ่มขอ ท.ช. 2. ขอ ป.ม. - ได้รับเงินเดือนขั้นสูง - ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ หมายเหตุ 1) เงินเดือนขั้นสูงระดับชำนาญการพิเศษ (58,390 บาท) 2) ได้รับเงินเดือนขั้นสูงภายในวันที่ 29 เม.ย. ของปีที่ขอ
8	ระดับเชี่ยวชาญ	-	ม.ว.ม.	1. ขอ ป.ม. - ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ 2. ขอ ป.ช. - ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ 3. ขอ ม.ว.ม. - ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ 4. กรณีเกษียณอายุราชการ - ขอสูงขึ้นได้อีก 1 ขั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก หมายเหตุ การนับระยะเวลาต้องครบบริบูรณ์ภายในวันที่ 27 ก.ค. ของปีที่ขอ
9	ระดับทรงคุณวุฒิ (ได้รับเงินประจำตำแหน่ง 13,000 บาท)	-	ม.ป.ช.	1. เลื่อนขั้นตรามาตามลำดับได้ทุกปีจนถึง ป.ม. 2. ขอ ป.ช. - ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ 3. ขอ ม.ว.ม. - ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ 4. ขอ ม.ป.ช. - ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ 5. กรณีเกษียณอายุราชการ - ขอสูงขึ้นได้อีก 1 ขั้นตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก หมายเหตุ การนับระยะเวลาต้องครบบริบูรณ์ภายในวันที่ 27 ก.ค. ของปีที่ขอ
10	ระดับทรงคุณวุฒิ (ได้รับเงินประจำตำแหน่ง 15,600 บาท)	-	ม.ป.ช.	1. ขอ ป.ช. - ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ 3. ขอ ม.ว.ม. - ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ 4. ขอ ม.ป.ช. - ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ 5. กรณีเกษียณอายุราชการ - ขอสูงขึ้นได้อีก 1 ขั้นตรา เว้นกรณีลาออก หมายเหตุ การนับระยะเวลาต้องครบบริบูรณ์ภายในวันที่ 27 ก.ค. ของปีที่ขอ

ลำดับ	ระดับตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา
ประเภทอำนาจการ				
11	ระดับต้น	ท.ช.	ป.ม.	1. เริ่มขอ ท.ช. 2. ขอ ป.ม. - ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นสูงของระดับชำนาญการพิเศษ - ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ หมายเหตุ 1) เงินเดือนขั้นสูงระดับชำนาญการพิเศษ (58,390 บาท) 2) ได้รับเงินเดือนขั้นสูงภายในวันที่ 29 เม.ย. ของปีที่ขอ
12	ระดับสูง	-	ม.ว.ม.	1. ขอ ป.ม. - ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ 2. ขอ ป.ช. - ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ 3. ขอ ม.ว.ม. - ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ 4. กรณีเกษียณอายุราชการ - ขอสูงขึ้นได้อีก 1 ขั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก หมายเหตุ การนับระยะเวลาต้องครบบริบูรณ์ภายในวันที่ 27 ก.ค. ของปีที่ขอ
ประเภทบริหาร				
13	ระดับต้น	-	ม.ว.ม.	1. ขอ ป.ม. - ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ 2. ขอ ป.ช. - ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ 3. ขอ ม.ว.ม. - ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ 4. กรณีเกษียณอายุราชการ - ขอสูงขึ้นได้อีก 1 ขั้นตรา แต่ไม่เกิน ป.ช. เว้นกรณีลาออก หมายเหตุ การนับระยะเวลาต้องครบบริบูรณ์ภายในวันที่ 27 ก.ค. ของปีที่ขอ
14	ระดับสูง (ได้รับเงินประจำตำแหน่ง 14,500 บาท)	-	ม.ป.ช.	1. เลื่อนขั้นตราตามลำดับได้ทุกปีจนถึง ป.ม. 2. ขอ ป.ช. - ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ 3. ขอ ม.ว.ม. - ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ 4. ขอ ม.ป.ช. - ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ 5. กรณีเกษียณอายุราชการ - ขอสูงขึ้นได้อีก 1 ขั้นตรา แต่ไม่เกิน ม.ว.ม. เว้นกรณีลาออก หมายเหตุ การนับระยะเวลาต้องครบบริบูรณ์ภายในวันที่ 27 ก.ค. ของปีที่ขอ

ลำดับ	ระดับตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา
15	ระดับสูง (ได้รับเงินประจำตำแหน่ง 21,000 บาท)	-	ม.ป.ช.	1. ขอ ป.ช. - ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ 3. ขอ ม.ว.ม. - ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ 4. ขอ ม.ป.ช. - ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ 5. กรณีเกษียณอายุราชการ - ขอสูงขึ้นได้อีก 1 ขั้นตรา เว้นกรณีลาออก หมายเหตุ การนับระยะเวลาต้องครบบริบูรณ์ภายในวันที่ 27 ก.ค. ของปีที่ขอ

4.2 คำอธิบายหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับข้าราชการ

4.2.1 การเริ่มต้นขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ครั้งแรก

ข้าราชการจะต้องมีระยะเวลา**รับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์** นับตั้งแต่วันที่เริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทานไม่น้อยกว่า 60 วัน (**นับถึง 29 พฤษภาคม ของปีที่เสนอขอพระราชทาน**)

4.2.2 เงินเดือนขั้นต่ำ-ขั้นสูง

- 1) เป็นไปตามบัญชีเงินเดือนขั้นต่ำ-ขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญท้าย พ.ร.ฎ. การปรับเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. 2554
- 2) ไม่ใช่เงินเดือนขั้นต่ำ-ขั้นสูงชั่วคราว
- 3) เป็นเงินเดือนที่ได้รับภายในวันที่ 29 เมษายน ของปีที่ขอพระราชทาน
- 4) ระดับชำนาญการ
เงื่อนไข “ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับชำนาญการพิเศษมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์” การนับระยะเวลา 5 ปี ให้นับตั้งแต่วันที่ได้รับเงินเดือนขั้นต่ำของระดับชำนาญการพิเศษ จนครบ 5 ปีบริบูรณ์ ภายในวันที่ 29 เมษายน ของปีที่ขอพระราชทาน
- 5) ระดับชำนาญการพิเศษ
เงื่อนไข “ได้รับเงินเดือนขั้นสูงและได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์”
5.1) ได้รับเงินเดือนขั้นสูงภายในวันที่ 29 เมษายน ของปีที่ขอพระราชทาน
5.2) ระยะเวลาที่ได้รับพระราชทาน ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ ให้นับถึงวันที่ 27 กรกฎาคม ของปีที่จะขอพระราชทาน

4.2.3 ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง

1) ระดับปฏิบัติงาน

เงื่อนไข “ดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปีบริบูรณ์” อนุโลมให้นับระยะเวลาดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่บรรจุเข้ารับราชการก่อนการปรับเปลี่ยนตำแหน่งตาม พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

2) ระดับชำนาญการและระดับอาวุโส

เงื่อนไข “ดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์” ให้นับรวมระยะเวลาดำรงตำแหน่งเดิม (ตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งระดับ 5 หรือ ระดับ 7 แล้วแต่กรณี) ก่อนการปรับเปลี่ยนตำแหน่งตาม พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

4.2.4 กรณีข้าราชการที่ได้รับการต่ออายุราชการหลังจากมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

- 1) ไม่อยู่ในเกณฑ์ขอพระราชทานกรณีเกษียณอายุราชการ แต่สามารถนับระยะเวลาต่อเนื่องเพื่อขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราสูงขึ้นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดได้
- 2) กรณีสิ้นสุดการต่ออายุราชการ หรือลาออกระหว่างการต่ออายุราชการ ให้เสนอขอพระราชทานได้เช่นเดียวกับการเกษียณอายุราชการ

4.2.5 ข้อมูลด้านวินัยและคดีอาญา

กรณีบุคคลใดเป็นผู้อยู่ระหว่างถูกดำเนินคดีอาญา หรือถูกสอบสวนทางวินัย หากจะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลดังกล่าว จะต้องรายงานพฤติการณ์และผลคดีหรือความคืบหน้าในการดำเนินคดีด้วย

4.2.6 กรณีลาศึกษาต่อ

ข้าราชการที่อยู่ระหว่างลาศึกษาต่อ สามารถขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ หากหน่วยงานต้นสังกัดพิจารณาเห็นว่า การลาศึกษาต่อดังกล่าวเป็นประโยชน์แก่ราชการ

4.2.7 กรณีลาติดตามคู่สมรส

ข้าราชการที่ลาติดตามคู่สมรส ซึ่งไปปฏิบัติราชการในต่างประเทศ สามารถขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ หากหน่วยงานต้นสังกัดพิจารณาเห็นว่า การลาติดตามคู่สมรสดังกล่าวเป็นประโยชน์แก่ราชการ

4.3 ลูกจ้างประจำ (บัญชี 15)

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา
		เริ่มต้น ขอ	เลื่อนได้ ถึง	
1	ลูกจ้างประจำ ซึ่งได้รับเงินค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับ 3 (8,340 บาท) แต่ไม่ถึงขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ 6 (15,050 บาท)	บ.ม.	จ.ม.	1. ปฏิบัติงานติดต่อกันไม่น้อยกว่า 8 ปีบริบูรณ์ (นับถึง 29 พ.ค.) 2. เว้นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ (นับถึง 27 ก.ค. ของปีที่ขอ) 3. ถ้าได้ จ.ม. แล้ว สามารถขอ จ.ช. ต่อเนื่องได้โดยไม่ต้องดูเงินเดือนขั้นต่ำ
2	ลูกจ้างประจำ ซึ่งได้รับค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับ 6 ขึ้นไป (15,050 บาท)	บ.ช.	จ.ช.	

4.4 คำอธิบายหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับลูกจ้างประจำ

4.4.1 การเริ่มต้นขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ครั้งแรก

ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 8 ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทานไม่น้อยกว่า 60 วัน **(นับถึง 29 พฤษภาคม ของปีที่ขอพระราชทาน)**

4.4.2 คุณสมบัติ

- 1) ต้องเป็นลูกจ้างประจำของส่วนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ
- 2) ต้องเป็นลูกจ้างประจำที่มีชื่อและลักษณะงานเป็นลูกจ้างโดยตรงหมวดฝีมือ หรือลูกจ้างประจำที่มีชื่อและลักษณะเหมือนข้าราชการ

- 3) อนุโลมให้ลูกจ้างประจำตามลักษณะงาน ทั้ง 4 กลุ่มงานตามระบบตำแหน่งใหม่ ที่เดิมเคยดำรงตำแหน่งในหมวดฝีมือและมีชื่อและลักษณะเหมือนข้าราชการเสนอได้ตามเดิม โดยให้หมายเหตุในเอกสารบัญชีคุณสมบัติว่า เดิมดำรงตำแหน่งในหมวดใด

4.4.3 เงินเดือน

ให้เทียบเคียงเงินค่าจ้างกับเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ประเภทวิชาการ ดังนี้

- 1) เงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับ 3 = ขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับปฏิบัติการ
- 2) เงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับ 6 = ขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับชำนาญการ

4.5 พนักงานราชการ (บัญชี 32)

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลาการเลื่อนขั้นตรา
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง	
1	- กลุ่มงานบริการ - กลุ่มงานเทคนิค	บ.ม.	จ.ช.	1. ปฏิบัติงานติดต่อกันไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ (ลำดับที่ 1-4) 2. ปฏิบัติงานติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ (ลำดับที่ 5-7) 3. ต้องเป็นพนักงานราชการตามสัญญาจ้างของส่วนราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547 4. ต้องเป็นพนักงานราชการที่มีชื่อและลักษณะงาน เป็นพนักงานที่เทียบเท่ากับลูกจ้างประจำหมวดฝีมือขึ้นไป ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำ ของส่วนราชการ 5. เว้นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์ (นับถึง 27 ก.ค. ของปีที่ขอ) 6. นับถึง 29 พฤษภาคม ของปีที่ขอ
2	- กลุ่มงานบริหารทั่วไป	บ.ช.	ต.ม.	
3	- กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ	จ.ม.	ต.ช.	
4	- กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ	จ.ช.	ท.ม.	
5	- กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ (ระดับทั่วไป)	ต.ม.	ท.ช.	
6	- กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ (ระดับประเทศ)	ต.ช.	ป.ม.	
7	- กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ (ระดับสากล)	ท.ม.	ป.ช.	

4.6 คำอธิบายหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับพนักงานราชการ

4.6.1 การเริ่มต้นขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ครั้งแรก

- 1) ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมาเป็นระยะเวลา **ไม่น้อยกว่า 5 ปีบริบูรณ์** นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า 60 วัน **(นับถึง 29 พฤษภาคม ของปีที่ขอ)**
  - 1.1) กลุ่มงานบริการ
  - 1.2) กลุ่มงานเทคนิค
  - 1.3) กลุ่มงานบริหารทั่วไป
  - 1.4) กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ
  - 1.5) กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ
- 2) ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมาเป็นระยะเวลา **ไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์** นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า 60 วัน **(นับถึง 29 พฤษภาคม ของปีที่ขอ)**
  - 2.1) กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ

4.6.2 คุณสมบัติ

- 1) ต้องเป็นพนักงานราชการตามสัญญาจ้างของส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547
- 2) ต้องเป็นพนักงานราชการที่มีชื่อและลักษณะงานเป็นพนักงานที่เทียบเท่ากับลูกจ้างประจำหมวดฝีมือขึ้นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ
- 3) อนุโลมให้นำแนวทางปฏิบัติกรณีการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ลูกจ้างประจำตามการจัดลักษณะงานของลูกจ้างประจำใหม่ 4 กลุ่มงาน ที่เดิมเคยดำรงตำแหน่งในหมวดฝีมือหรือที่มีชื่อและลักษณะเหมือนข้าราชการ มาใช้กับการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่พนักงานราชการที่มีชื่อและลักษณะงานเหมือนข้าราชการได้

4.6.3 เงื่อนไขครบระยะเวลาสัญญาจ้าง

กรณีเสนอขอพระราชทานในปีที่ครบระยะเวลาสัญญาจ้าง แต่ยังไม่มีความชัดเจนในการต่อสัญญาจ้าง ให้ส่วนราชการต้นสังกัดพิจารณา หากเป็นผู้มีความประพฤติดีและมีผลงานความดีความชอบก็สามารถดำเนินการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับการเริ่มต้นขอพระราชทานหรือขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราสูงขึ้นไปได้ โดยแจ้งเป็นข้อมูลในแบบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีรับทราบ เพื่อประกอบการพิจารณา

เมื่อการพิจารณาต่อสัญญาจ้างยุติแล้วมีพนักงานราชการรายใดไม่ได้รับการต่อสัญญาจ้างให้ส่วนราชการที่เสนอขอพระราชทานแจ้งขอถอนชื่อจากการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์โดยด่วน

4.6.4 เงื่อนไขเคยดำรงตำแหน่งประเภทอื่น

กรณีเคยได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เนื่องจากดำรงตำแหน่งประเภทอื่น ได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ

- 1) สามารถเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ เนื่องจากเป็นการขอพระราชทานต่างบัญชีกัน
- 2) กรณีที่เคยได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูง เช่น ชั้นสายสะพาย ไม่จำเป็นต้องเสนอขอพระราชทานอีก เนื่องจากได้รับชั้นที่สูงกว่า

4.7 คู่สมรสข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ {บัญชี 24 (24.2)}

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา
		เริ่มต้น ขอ	เลื่อนได้ ถึง	
1	อธิบดี หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะ เป็นกรม หรือเทียบเท่า	จ.ม.	ท.ม.	1. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. 2. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราได้ ปีเว้นปี ตามลำดับถึง ท.ม. หมายเหตุ คู่สมรสข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ต้องเป็นคู่สมรส ที่จดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมาย

4.8 หลักเกณฑ์การขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา (ร.จ.พ.)

4.8.1 การเสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลาเป็นไปตามพระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลา และเหรียญจักรพรรดิมาลา พ.ศ. 2484

4.8.2 เป็นข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความเรียบร้อยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 25 ปี นับถึง 27 กรกฎาคม ของปีที่ขอพระราชทาน

4.8.3 ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความเรียบร้อย หมายถึง

- 1) ผู้ที่ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยตลอดระยะเวลาตั้งแต่เริ่มรับราชการจนถึงปีที่ขอพระราชทาน
- 2) ผู้ที่รับราชการมาโดยไม่เคยกระทำความผิดมาก่อน ตั้งแต่เริ่มรับราชการจนถึงปีที่ขอพระราชทาน

4.8.4 การนับเวลาราชการให้นับตั้งแต่อายุครบ 18 ปีบริบูรณ์

4.8.5 ไม่นับเวลาเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญ

4.8.6 กรณีข้าราชการไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน เนื่องจากผลการประเมินการปฏิบัติราชการต่ำกว่าเกณฑ์ ลาป่วย ลากิจ และมาสายเกิน ซึ่งไม่อาจถือได้ว่ารับราชการมาด้วยความเรียบร้อย จึงไม่อยู่ในเกณฑ์เสนอขอพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา